

İLKE

YEKTA GÜNGÖR ÖZDEN
(Anayasa Mahkemesi
Önceki Başkanlarından)

Özeleştiri

artışı, açlık, silâhlanma, savaş, hastalıkla insanlığa yönelik tehlikelerin artması hepimizi düşündürmelidir. Bu evrensel boyutlu sakıncalardan ayrı olarak bölgesel ve ülkesel sorunlar da

Çelişkiler, aykırılıklar, kötülükler nedeniyle duyulan acılar, üzüntüler ve düş kırıklıklarıyla dolu geçen bir yılı geride bıraktık. Her geçen gün insanın ömrünü uzatmıyor, tersine ömürden bir gün daha eksiliyor. Yine de geleceğe umutla bakarak, düzelme ve iyileşme olacağını bekleyerek yaşamımızı sürdürüyoruz.

Coşkuyla yapılan kutlamalar, bir yılı tamamlamanın sevinci, gelecek yılı karşılama ve yaşama olanağına kavuşmanın gönenciyle tat bulmaktadır. Kimileri neşe içindeyken, kimileri de hüznle, kendi yalnızlığıyla başbaşadır. Sorunlarını giderme, gereksinimlerini karşılama gücü olanlar yanında yoksunlukla kıvrananlar, haksızlıkla savaşanların bulunması da doğaldır. Tüm toplum kesimlerinin, bireylerin aynı durumda olması olanaksızdır.

Her ailenin, her yurttaşın değişik sorunları vardır. Devletlerin, ülkelerin de durumları böyledir. Sorunsuz insan, sorunsuz zaman olmaz. Ne var ki bunları gidermek için istek, güç ve çaba gerekir. Türkiye'miz her yıl artan sorunlarla karşı karşıyadır. Toplumsal barış, ulusal dayanışma yeterince oluşmadığından sorunlar çözümlenememekte ya da çözümlenmesi zaman alıp bedeli ağırlaşmaktadır.

Yapay sorunların çıkarılması, değer, zaman, en önemlisi de insan yitirilmesine yol açmaktadır. Sorunları çözmek, ulusu esenlik içinde yaşatmak için görev üstlenen siyasetçilerin tutumlarının neden olduğu zararı ulus çekmektedir.

Bayramları duygu ve düşünce güzelliğiyle kutlamak, yeni yıl için iyi dilekleri açıklamak yeterli olmuyor. Mutluluk, sağlık ve başarının gerçekleşmesi için herkesin yükümlülüklerini ve sorumluluklarını içtenlikle yerine getirmesi gerekiyor.

Çoğunluk gülmeyi unuttu. Yapacağını yapip giden Papa'nın güvercin uçurmasıyla oyalanılıyor. AB kararlı her şeyi gösteriyor.

Doğayı iyi kullanmamaktan kaynaklanan sorunlara küresel ısınma belirtilerinin eklenmesi, nüfus

vardır. Ortadoğu'nun emperyalizm kıska-cında kan gölüne çevrildiği yetmiyormuş gibi Büyük Ortadoğu Projesi'yle haritasının yeniden çizilesi olasılıkları gündemdedir.

Kendi çıkarlarının acımasız ve amansız izleyicisi olan Avrupa ile ABD, dünyayı yeniden biçimlendirmeye kalkışmıştır. Türkiye'miz, müdafaa-i hukuk ruhu ve kuva-yı milliyeye ateşliyle kotarılan Türk Mucizesi'ni lâik cumhuriyetle taçlandırmış, Atatürk ilkelerinin temelini oluşturduğu Türk Devrimi'yle de hiçbir yerde görülmemiş bir hızla çok kısa zamanda her yönden gerçekleştirdiği atılımlarla yaşamını, namusunu ve onurun varlığına yaraşır düzeyde saygın kılmıştır.

Kurtuluş ve kuruluş yıllarının hızını, Büyük Atatürk'ün aramızdan ayrılması ve İkinci Dünya Savaşı kesmiş, çok partili sistem ve demokrasiye geçişten sonra siyasetteki aymazlık ve bencillikler günümüze kadar uzanan yozlaşmaları getirmiştir.

Cumhuriyetin, lâikliğin, Atatürk'ün değerini yeterince bildiğimizi savunamayız. Atatürk ilkelerinin kaynağını oluşturduğu cumhuriyetin amaçladığı demokrasiye kavuşmamızın nedeni, yeteneksiz ve yetersiz siyasetçilerin dini kullanarak inanç sömürüsüne öncelik ve ağırlık vermelerine bağlanmalıdır.

Kimilerinin de liberal demokrat olarak katıldıkları bu çağdışı gidiş, ayrılıkları, karşıtlıkları, terörü getirmiş, uluslararası ilişkilerde ülkemizi ödünlerle yıpratılıp oyalayan bir çizgiye, giderek yalnızlığa itmiştir.

Bilimin, ahlâkın, adaletin, gerçek demokrasinin yadsınıp gözardı edildiği bir ortamda din ve demokrasi kötüye kullanılarak, insan hakları hiçe sayılarak karşı devrim çabalarına ortam ve olanak hazırlanmıştır.

Gerçek dindar dini kullanmaz. Dinini kullanmayan, kullanılmasına karşı çıkan lâikler, sözde dindarlardan daha çok dine saygılıdır. Papa Benediktus'un din ve devlet adamı olarak göstermesi doğal saygıyı, bu kapsamdaki konuşma ve

davranışlarını olağanüstü gösterip alkışlayanlar, sakıncalı sözleri için özür dilemediğini, katolik ve ortodoks hıristiyanları birleştirme amacını, Fener Rum Ortodoks Patrikliğinin ekümenlik savına desteğini unutmuşlar, kimi söz ve jestlerle bayram etmeye kalkışmışlardır.

Geleneksel Avrupa'nın bizimle ilgili görüş ve düşünceleri değişmemiştir. Almaya çalışan onlardır, vermeye hazır duran da biziz. Suudi Arabistan'a, Mısır'a, Libya'ya gitmeyen Papa'nın Türkiye'ye gelmesi kendi çıkarları için düzenlenmiş bir gezidir. Dinlerarası diyalog, terörü önleme, uzlaşma ve birliktelik elbet özlenen durumlardır. Sadece bu nedenlerle gelinmiş olunsaydı kutlamaya ve sevinmeye değerdi.

Ama övgüde ve yergide ölçüyü kaçırmaya, abartmaya yakın durulduğu için gerçekler anlaşılmıyor. Papa ve Patrik'in Türkçeyi dışlayan ekümenliğe vurgu yapan bildirimleri medyanın büyük bölümünde görmezlikten gelinmiştir.

Türk Ulusu hemen hemen her konuda aldatılmaktadır.

1990'lı yıllarda görevinden ayrılırken beni ziyarete gelen Vatikan'ın Ankara Büyükelçisi "**Lâikliği savunmanızı takdirle karşılıyoruz. Bu nedenle size Vatikan'ın madalyonunu veriyorum.**" demişti. Papa ise şimdi lâikliği sulandırmayı amaçlıyor. Onun için dinci devletin sakıncası yok. AB anayasası'na hıristiyanlığı koydurma çabaları bu yüzdendir. Dinci-şeriatçı yönetimlere ses çıkarmaması da bu bağlamda değerlendirilmedir. Bize hiçbir yararı yoktur.

**

Yeni yıl yeni sorunlarla birlikte gelmektedir. AB ilişkileri sallantıda ama AKP yönetiminin her ödünü vereceğini göreceğiz.

Seçim yaklaşmaktadır.

Bu cumhurbaşkanlığı ve milletvekili genel seçimi iki önemli dönemeçtir.

Anayasa'da, seçim ve siyasal partiler yasasında gereken-zorunlu değişiklikler yapılmadan demokrasiden söz etmek yapaylıktır. Siyasal, hukuksal, toplumsal, ekonomik nice sorun bir yana itilmiş, eğitimdeki yıkıma hâlâ sıkımbaş, imam hatip inadı ve kadrolaşma desteği veriliyor.

Ülkenin başka sorunu yokmuş gibi bunlarla uğraşılıyor. Seçim muslukları açılacaktır. Dokunulmazlıklar, yolsuzluklar, hukukdışılıklar yakınmalara neden olurken iktidar işine gelmeyenleri duymamakta, görmemektedir.

Çalışanın, emeklinin sorunları sahipsizdir. Siyasal partiler lider sultanından kurtarılamamıştır.

Gelişigüzel birleşme söylentileri, olasılık tartışmalarıyla zaman geçiyor. Toplumsal uygar tepkiler, demokratik kitle örgütlerinin etkinliği düşmaktan öte geçmiyor. Medyanın büyük kesimile duyarsızlığı, iktidar yandaşlığı açık.

Atatürk'ü yeterince tanıdık, anladık mı? O'nun gösterdiği yön ve çizdiği yolda mıyız? Emanetlerini koruyabiliyor muyuz? İlkelerini kavradık mı? Savunup güçlendirebiliyor muyuz? Toplumsal barış, ulusal dayanışma var mı? Karşıtlıklar, kavgalar niçin? İlkesizlik, tutarsızlık, bencillik, çıkarıcılık, umursamazlık yaygınlaşmıyor mu? Kendimizi özeleştiriyeye bağlı tutarak, sakıncalar onarılmaz ve giderilmez duruma gelmeden gerekenleri yapma yükümlülüğümüz yok mu? Sözvermeler, andıçmeler biçimsel bir duruş mu idi?

Özgörünüze sunuyorum.